

zal betekenen: verlies van onmisbaar materiaal, van transportmiddelen en van tijd, en ik vraag mij af of de winst, die hiertegenover staat, dit verlies rechtvaardigt.

Bij psychotechnische keuring van EHBO-ers is het zeker moeilijk, zo niet onmogelijk, een absoluut juiste maat aan te leggen. Minder moeilijk is het echter uit de groep die personen te kiezen, die zeker ongeschikt zullen zijn. Verder kan men tijdens oefeningen de situatie construeren, dat de EHBO-er ook psychisch sterk wordt belast (in Engeland heeft men hiermee reeds grote ervaring). Hoofdzaak is echter, dat men voor een EHBO-opleiding meer moet eisen dan alleen een vrijwillige aanmelding en een dociele geest.

Rotterdam, 23 Januari 1954

J. TH. H. GROND

PROPHYLACTISCHE MASTECTOMIE

Gedurende mijn jarenlange praktijk in Zeeland heb ik in verschillende gevallen gemerkt, dat na amputatie van één mamma wegens beginnend carcinoom, na verloop van tijd in de tweede mamma eveneens een carcinoom ontstond. Deze herhaalde waarneming bracht mij tot de ernstige overweging of het bij wijze van prophylaxis niet noodzakelijk zou zijn bij kanker van één borst, niet alleen de zieke maar ook de andere borst te amputeren.

Het merkwaardige en onbevredigende was telkenmale, dat het nieuwe carcinoom, waarvan niet kon worden uitgemaakt of het een recidief van het eerste dan wel een op zichzelf ontstaan gezwel was, een dodelijk verloop nam, terwijl naar alle waarschijnlijkheid de operatie van het eerste carcinoom radicaal genoeg was geweest om de vrouw in leven te houden.

Van één patiënte staat mij nog duidelijk voor de geest dat zij 4 jaar na de eerste operatie kwam klagen over een gezwelvorming in de andere borst; er werd zo radicaal mogelijk geopereerd, doch de vrouw overleed na korte tijd aan metastasen.

Bij een andere vrouw was er een tijdsverloop van ongeveer 8 jaar tussen de eerste operatie en het opmerken van het tweede gezwel.

Het komt mij voor, dat men in deze gevallen mag spreken van een orgaandispositie, welke ook bekend is van andere kankergezwellen zoals maagcarcinoom. Het lijkt mij zeer de moeite waard omtrent de frequentie van primair carcinoom in de tweede borst, nadat het eerste carcinoma mammae radicaal is verwijderd, statistische gegevens te verzamelen. Ik moge derhalve een beroep doen, niet alleen op de chirurgen, maar op alle collegae met grotere ervaring, om hun gegevens bekend te maken.

Indien mijn veronderstelling ook in statistisch opzicht wordt bevestigd, zal men bij elk geval van mamma-carcinoom, prophylactische mastectomie van de andere zijde moeten overwegen.

Nijmegen, November 1953

C. A. CAMMAERT

WAARSCHUWING TEGEN BOORZUUR

Publicaties van de laatste jaren vermelden, dat ernstige en zelfs dodelijke vergiftigingen door boorzuur voorkomen. De gelaedeerde huid en slijmvliezen resorberen het boorzuur zeer gemakkelijk. Het is mogelijk, dat lichte vergiftigingen niet worden herkend. Oplossingen, zalven en crèmes met boorzuur worden zeer veel toegepast en de meest gebruikte babyzalven bevatten boorzuur. Boorwater heeft geen duidelijk desinfecterende werking en is bij huis- en ziekenhuisgebruik spoedig veranderd in een bacteriecultuur. Het wordt hoog tijd, dat voortaan een ander, werkzaam en onschuldig desinfecterend middel gebruikt wordt en dat de fabrikanten hieraan hun medewerking verlenen.

Haarlem, 27 Januari 1954

W. M. NAESSENS

BERICHTEN

BUITENLAND

BELGIË. — WEDSTRIJDEN EN PRIJZEN. De Koninklijke Vlaamse Academie voor Geneeskunde heeft prijsvragen uitgeschreven over de volgende onderwerpen: 1e. Nieuwe onderzoekingen over de bloedingen, die in de beroepsziekten voorkomen door haemorrhagische diathese.

2e. Studie over de invloed van het toevoegen van organische kwikderivaten aan injectievloeistoffen op den duur, en de zekerheid van de steriliseermethode, alsmede op het behoud van de therapeutische waarde der geneesmiddelen.

3e. Bijdrage tot de klinische studie van het hyaliene membraan der longalveoli als oorzaak van neonatale sterfte.

De Dr. G. van Schamelhout-prijs kan worden uitgereikt aan de schrijver van een in druk